

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 20236
Tarih : 21.07.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/07/2022 16:30
Sayı: E-120.10-1051334

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Orman alanlarının varlığı ve korunmaları bireylerin sorumluluklarına ve siyasal veya yerel yönetimlerin tasarruflarına bırakılamayacak kadar hassastır. Bu yüzden ‘Orman Kanunları’ ve yönetmelikleri sadece toplumların değil, devletlerin de doğa ile kuracağı ilişkide hangi ölçülere göre hareket etmeleri gerektiğine dair uyarılardan ve sınırlamalardan müteşekkildir. Türkiye’de hukuki çerçeveye belirlenmiş bir ‘Orman Kanunu’ vardır ve bu kanun ölçeğinde Şırnak’ta yaşanan ağaç kesimi gibi bir çevre tahribatının cezai müeyyideler üzerinden ele alınması gerekmektedir. Şırnak’ta “güvenlik” gerekçesi ile ormanlık alanların yok edilmesinin nedenlerinin araştırılması ve orman kıyımının engellenmesi için gerekli adımların tespit edilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İktüzüğün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Hukuk mevzuatında yürürlükte olan 1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 1. Maddesi'ne göre orman tanımı şöyle yapılmıştır: "Tabii olarak yetişen ve emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları yerleriyle birlikte orman sayılır". Orman; canlı (ağaçlar, kuşlar, yaban hayvanları, böcekler, mantarlar otlar vb.) ve cansız (taş, toprak, hava, su vb.) varlıkların bir arada bulunduğu, karşılıklı etkileşimlerin söz konusu olduğu, organizasyon düzeyi yüksek, kendini yenileyebilen bir ekosistemdir. 1982 tarihli Anayasa'nın 169. Maddesinde "*Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır*" diye belirtilmiştir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 27. Maddesi'ndeki "*Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından numaralanıp damgalanacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, nakliye tezkerelerinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüince tayin ve tespit olunur*" ifadesiyle, orman alanlarında bulunan ağaçların kesimine ilişkin şartlar belirtilmiştir. İlgili maddenin uygulama esaslarını belirlemek üzere Orman Emvalinin İstihsaline Ait Yönetmelik çıkartılmıştır.

Orman Genel Müdürlüğü Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü resmi internet sitesinden alınan güncel verilere göre, Şırnak İli ve ilçelerinde orman alanları toplam alanın % 36'sına denk gelmektedir. Bununla birlikte Orman Genel Müdürlüğü'nün resmi sosyal medya hesaplarından kamuoyuna duyurulmak üzere 18.02.2021 tarihinde yapılan '*İllerimizin Orman Yüzdesi*' başlıkla paylaşımında Şırnak İli'nin orman yüzdesi olarak % 44'lik bir oran görülmektedir. Ormanlık alanlarının artırılması gerekirken, Şırnak İli'nde büyük bir ağaç kıyımı yaşanmaktadır.

Şırnak Barosu Çevre ve Kent Komisyonunca yapılan tespitlere göre, son 1 yılda yoğun bir şekilde orman kesimleri devam etmekte, ağırlıklı olarak Şırnak İli'nin merkez kısmının yüksek yerlerinde ve Şırnak-Siirt arasındaki dağlık bölgelerde ağaç kesimleri yapılmaktadır. İdil-Midyat arasında da kısmen orman kesimi sürmekte, ihale süreci yasal-usul işletilmeden belli kişilere verilmek suretiyle hukuka aykırı yapılmaktadır. Ormanlardaki ağaçlar kesildikten

sonra, bu ağaçlar 20-25 tonluk kamyonlarla Cizre İlçesi üzerinden piyasa değerinin çok altında  evre illere ve Kayseri, Gaziantep, Osmaniye gibi yerlere gönderilmektedir.

Temmuz 2022 tarihinde 14 yeni bölgede de ağaç kesimine başlanmıştır. Yaz mevsimi itibariyle bu kesimler ve tahribatlar hızlı bir şekilde artmakta, günlük yüzlerce ton endemik ve tarihi ağaçlar yok edilmektedir.

şırnak Barosu  evre ve Kent Komisyonu'nun, orman tahribatı ile ilgili Eylül 2021'de hazırladığı raporun ikincisinin hazırlandığı tarih olan 06.07.2022'ye kadar, komisyonun tespitlerine göre ağaç kesimi hiçbir şekilde durmamış ve sürekli yeni alanlarda usule aykırı ihaleler ile tahribata devam edilmiştir. Komisyonun yaptığı tespitlere göre halihazırda şırnak'ta 14 bölgede ağaç kesimi devam etmektedir. Ağaç kesimi Keniyam r, Birateto, Birapeşo, Deyndarok, Cin wer, Bel zer, R sor, Ser r , T kera, Q rteka p şya, Gir deyinc , şerevan, Xirtkbest  ve Navyan bölgelerinde de Temmuz ayı itibari ile başlamıştır. Bu bölgelerde kesilen ağaçların ise Cudi Dağı'nın Navyan bölgesinde toplatıldığı ve buradan da TIR'larla farklı kentlere satılmak için götürüldüğü belirlenmiştir.

şırnak'ta orman alanları yeterli değilken, bazı kamu kurumları aracılığıyla var olan ormanların da kesilmesi büyük bir doğa tahribatına ve insanların yaşam alanlarının zarar görmesine neden olmaktadır. Ağaç kesimlerinin aynı hızda devam etmesi durumunda, yakın zamanda orman alanlarının kurak bölgelere dönüşeceği tartışmasıdır. Bununla birlikte ağaç kesimleri nedeniyle orman alanının nitel ve nicel olarak zayıflaması nedeniyle, ileriki zamanlarda bölgede iklim değişikliğinin yaşanacağına dair endişeler de artmaktadır. Bu bağlamda sorunlara kalıcı çözümler bulunması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.